

---

7. Antti Rinne (Indlæg)

Hyvää iltapäivää! Meitä ensikertalaisia näyttää olevan täällä monta.

Arvoisa presidentti! Arvoiset pääministerit, kansanedustajat ja hyvät kuulijat! Meitä kaikkia yhdistää ristiriita, johon on löydettävä vastaus. Pohjoismaissa kyllä luotetaan demokratiaan, tämä ei ole muuttunut. Pohjoismaiden ministerineuvoston julkaisema tuore raportti demokratian tilasta Pohjolassa valaa uskoa siihen, että yhteiskuntamallimme on vakaalla pohjalla. Ihmiset haluavat osallistua politiikkaan. He vaativat ja odottavat meiltä päättäjiltä enemmän toimia ilmaston ja kestäväen kehityksen puolesta. Meidän kaikkien hallitukset ovat pyrkineet vastaamaan näihin odotuksiin entistäkin kunnianhimoisemmin linjauksin.

Hyvät ystävät, ristiriita on siinä, että samalla kun demokratia voi hyvin, ihmiset haluavat vaikuttaa eri tavoin kuin ennen. Puhumme edustuksellisen demokratian kriisistä, kun populistit ja usein muukalaisvihaa lietsovat liikkeet menestyvät esittämällä suorasukaisia ratkaisujaan. Paula Lehtomäki on muistuttanut osuvasti, että demokratiaa luodaan joka päivä eikä laakereilla auta lepäillä. Hänen arvioonsa on helppo yhtyä. Demokratiaa Pohjoismaissa tukevat laajat osallistumisoikeudet, korkea sivistystaso, avoin ja helposti lähestyttävä hyvä hallinto, sosiaalinen luottamus, vähäinen korruptio sekä sukupuolten välinen tasa-arvo.

Demokratiaamme kuuluu kukoistava järjestö- ja yhdistystoiminta. Näin kuulemme eri eturyhmiä laajasti ja osallistamme heitä vuoropuheluun. Se tukee perusluottamustamme toisiimme. Yhteiskuntakeskustelu on aina ollut sivistynyttä sikäli, että kunnioitamme toistemme näkemyksiä syvästi. Onko tämä perusluottamus nyt vaarassa, jos kuilut yhteiskunnissamme syvenevät

---

ja kielenkäyttö tähtää erojen kärjistämiseen?

Hyvät ystävät, nuorten aktiivisuus ilmastoasioissa on tervetullutta ja tärkeää. Meidän päättäjien on kuunneltava tätä viestiä ja myös mahdollistettava oikea-aikaista vuoropuhelua sekä osallistumista päätöksenteon valmisteluun. Tässä päättäjien tulee olla aloitteellisia, luovia ja joustavia. Näen tässä meille tilaisuuden kuroa umpeen kuiluja, kunhan ymmärrämme ratkaisujemme sosiaalisen puolen ja ne koetaan oikeudenmukaisiksi kaikissa yhteiskunnissa.

Suomen uusi hallitusohjelma sisältää lukuisia kansalaisyhteiskuntaa ja osallisuutta edistäviä toimia. Yhdessä ne muodostavat kansallisen demokraatiohjelman, jonka on määrä laajasti kehittää edustuksellista, osallistavaa ja suoraa demokratiaa. Tarkastelussa ovat esimerkiksi vaalijärjestelmä, puoluejärjestelmä ja kansalaisaloitejärjestelmä sekä politiikan ja hallinnon avoimuus. Tarvitsemme lisää osallistumisen ja vaikuttamisen tilaisuuksia vaalien välillä. Siksi hallitus edistää innovatiivisia mahdollisuuksia, kuten käyttäjädemokratia, kansalaisraadit, kuntalaishaastattelut, osallistava budjetointi ja nuorisovaltuustot. Lisäksi tehdään kokeiluja verkkovaltuustojen ja pop-up-tilaisuuksien hyödyntämisessä. Tavoitteena on se, että mukaan saataisiin myös niitä ryhmiä, jotka eivät ole aktiivisia edes vaaliuurnilla. Erityisenä painopisteenä meillä on lasten ja nuorten osallistumisen edistäminen ja kasvattaminen. Tässä keinoina ovat muun muassa demokratiakasvatuksen ja nuorten kuulemisen kehittäminen sekä koulujen ja järjestöjen käytännön yhteistyön tukeminen.

Hyvät ystävät, huomenna me pääministerit tapaamme nuorison edustajia. Kiitän Islannin pääministeriä siitä tilaisuudesta, joka meille huomenna syntyy kehittää pohjoismaista yhteistyötä ja demokraattista dialogia.

Skandinavisk overættelse:

God eftermiddag! Vi ser ut att vara många som är här för första gången.

Ärade president! Ärade statsministrar, riksdagsledamöter och bästa åhörare! Vi förenas alla av en motstridig situation som vi måste finna en lösning på. I de nordiska länderna litar vi på demokrati, det har inte förändrats. Den färska rapport om demokratins tillstånd i Norden som Nordiska ministerrådet publicerat stärker vår tro på att vår samhällsmodell vilar på en stabil grund. Folk vill delta i politiken. De kräver och förväntar sig att vi beslutsfattare ska göra mer för klimatet och för en hållbar utveckling. Alla våra regeringar har strävat efter att infria dessa förväntningar genom allt mer ambitiösa strategier.

Mina vänner, det motstridiga är att samtidigt som demokratin mår bra vill människor påverka på ett annat sätt än tidigare. Vi talar om en kris för den representativa demokratin då populisterna och ofta främlingsfientliga rörelser skördar framgångar genom att lägga fram enkla lösningar. Paula Lehtomäki har helt riktigt påpekat att demokratin skapas varje dag och att vi inte kan slå oss till ro. Det är lätt att instämma i hennes bedömning. Demokratin i de nordiska länderna bygger på en bred delaktighet, hög bildningsnivå, öppen och lättillgänglig god förvaltning, social tillit, låg korruption och jämställdhet mellan könen.

En blomstrande organisations- och föreningsverksamhet hör till vår demokrati. På så sätt har vi ett omfattande samråd med olika intressegrupper och engagerar dem i en dialog. Det stöder vår grundläggande tillit till varandra. Samhällsdebatten har alltid varit civiliserad så tillvida att vi har en djup respekt för varandras åsikter. Är denna grundläggande tillit i dag hotad om klyftorna i våra samhällen blir allt djupare och språkbruket syftar till en ökad polarisering?

Bästa vänner, de ungas aktivitet i klimatfrågor är välkommen och viktig. Vi beslutsfattare måste hörsamma detta budskap och också möjliggöra en läglig dialog och delaktighet i beslutsfattandet. Här måste beslutsfattarna vara initiativrika, kreativa och flexibla. Jag ser här en chans för oss att överbrygga klyftor, förutsatt att vi förstår den sociala aspekten av våra beslut och att dessa upplevs som rättvisa i alla samhällen.

Finlands nya regeringsprogram innehåller ett flertal åtgärder som stärker

---

medborgarsamhället och delaktigheten. Tillsammans bildar de ett nationellt demokratiprogram som på bred front ska utveckla den representativa, inkluderande och direkta demokratin. Vi kommer att granska till exempel valsystemet, partisystemet och systemet för medborgarinitiativ samt öppenheten i politiken och förvaltningen. Vi behöver fler möjligheter att delta och påverka under tiden mellan valen. Därför vill regeringen främja innovativa alternativ såsom användardemokrati, medborgarråd, intervjuer med kommuninvånare, inkluderande budgetering och ungdomsfullmäktige. Dessutom görs försök med att utnyttja webbfullmäktige och pop-up-evenemang. Målet är att inkludera också sådana grupper som inte är aktiva ens vid valurnorna. Vi satsar speciellt på att främja och öka delaktigheten bland barn och ungdomar. Våra metoder för detta är bland annat att utveckla demokratifostran och lyssna mer på unga samt att stödja det praktiska samarbetet mellan skolor och organisationer.

Bästa vänner, i morgon kommer vi statsministrar att träffa representanter för ungdomen. Jag tackar Islands statsminister för den chans vi i morgon får att utveckla det nordiska samarbetet och den demokratiska dialogen.

Upplýsingar

Ræðunúmer

7

Gerð

Indlæg

Notandi

[Antti Rinne](#)

Speaker role

Finlands statsminister

Dagsetning

29.10.19 14:49